Bismillah-ir-Rahman-ir-Rahim

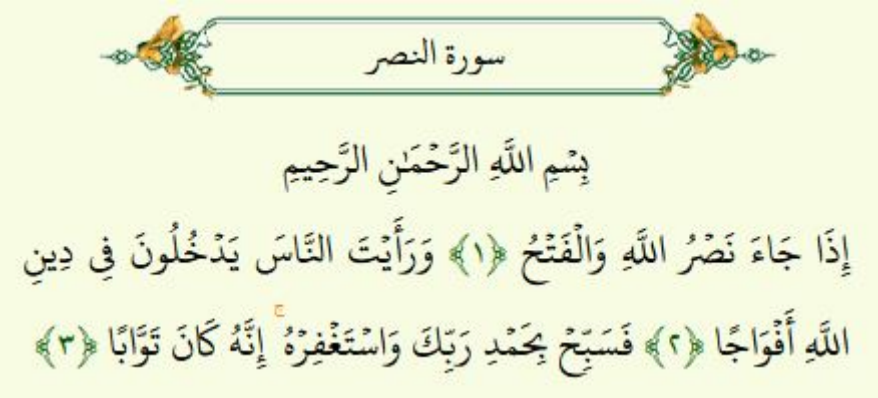

An-Nasr (Guds hjälp) Surah 110

Uppenbarad under Medina-perioden

I Allahs Namn, den Barmhärtige, den Nåderike.
[110:1] DÅ ALLAHS hjälp kommer med segern,
[110:2] och du ser människorna i oräkneliga skaror flocka sig till Guds religion,
[110:3] lova och prisa då din Herres namn och sök Hans förlåtelse! Han är alltid beredd att ta emot den [uppriktigt] ångerfulles ånger.

[110:1] Hilali & Khan
When comes the Help of Allah (to you, O Muhammad (Peace be upon him) against your enemies) and the conquest (of Makkah),

[110:2] And you see that the people enter Allah's religion (Islam) in crowds,
[110:3] So glorify the Praises of your Lord, and ask for His Forgiveness. Verily, He is the One Who accepts the repentance and forgives.

Översikt

Denna korta sura bringar goda nyheter till Muĥammad, Guds sändebud, att Guds hjälp och seger kommer att komma, liksom folkens kollektiva acceptans av Hans religion. Den instruerar honom att vända sig till sin Herre i hängiven tillbedjan tillsammans med en ödmjuk bön om Hans förlåtelse. Sura också presenterar naturen och rättfärdigheten hos denna tro och dess ideologi, som höjer mänskligheten till en standard av värdighet, hängivenhet och frihet som den aldrig kan uppnå förutom genom att svara på Islams kallelse och genomföra det islamiska budskapet.

Av de flera traditionerna om uppenbarelsen av denna sura citerar vi den som relaterats av Imām Aĥmad som följer: "`Ā'ishah sade att Guds sändebud upprepade

mycket ofta, mot slutet av sitt liv: 'All förhärligande och lovprisning tillkommer Gud. Jag söker Hans förlåtelse och ångrar mina synder.' Han sade också: 'Min Herre sade till mig att jag skulle se ett tecken i mitt samfund. Han beordrade mig att förhärliga och prisa Honom, den Förlåtande, och be om Hans förlåtelse när jag ser detta tecken. Ja, jag har sett det. När Guds hjälp och seger kommer, och du ser folk omfamna Guds religion i stora antal, då förhärliga din Herres oändliga ära, och prisa Honom, och sök Hans förlåtelse. Han är den som accepterar ånger.'" [Relaterat också av Muslim med en annan transmissionskedja.]

Ibn Kathīr säger i sin kommentar till Qur'ānen: "Den seger som nämns i denna sura hänvisar, som enhälligt överenskommet, till erövringen av Makkah. De arabiska stammarna väntade på lösningen av konflikten mellan Quraysh och muslimerna, innan de fattade ett beslut om deras acceptans av Islam, och sade att om Muĥammad skulle segra över sitt folk, skulle han verkligen vara en profet. Följaktligen, när det uppnåddes, accepterade de Islam i stora antal. Inom två år efter erövringen av Makkah, var hela den arabiska halvön dominerad av Islam, och, tack vare Gud, deklarerade varje arabisk stam sin tro på Islam."

I sin Ṣaĥīĥ al-Bukhārī citerar `Amr ibn Salamah som säger: "När Makkah föll till Islam, skyndade varje stam att deklarera för Guds sändebud sin acceptans av Islam. De väntade på att det skulle inträffa, och sade, 'Låt honom vara med sitt folk. Han skulle verkligen vara en profet om han segrade över dem...'"

Dessa rapporter är kronologiskt i linje med ordalydelsen i suran, i den meningen att dess uppenbarelse var ett tecken på något som skulle följa, med vissa instruktioner till Profeten om vad han skulle göra när denna händelse skulle inträffa. Det finns dock en annan rapport som inte är svår att förena med den vi redan har diskuterat. `Abdullāh ibn `Abbās, Profetens kusin och lärda följeslagare, rapporterar: "Umar brukade låta mig gå med de äldste som var närvarande vid Badr, men några av dem kände sig obekväma och frågade varför jag skulle få vara med dem när jag var i samma ålder som deras egna barn. Men `Umar sade till dem, 'Ni vet till vilken familj han tillhör.' En dag bjöd `Umar in dem alla och bjöd också in mig. Jag kände att han ville visa dem varför han gav mig en sådan privilegium. Han frågade dem, 'Vad gör ni av Guds ord: När Guds hjälp och seger kommer?' Några av dem svarade, 'Det är en befallning att vi måste prisa Honom och söka Hans förlåtelse när Han hjälper oss att segra och skänker oss Sina gåvor.' Andra förblev tysta. Sedan frågade `Umar mig, 'Håller du med denna åsikt, Ibn `Abbās?' Jag svarade nekande. `Umar frågade mig igen, 'Vad säger du då?' Jag svarade, 'Det var ett tecken från Gud till Hans sändebud som indikerade att slutet av hans liv närmade sig. Det betyder: när Guds hjälp och seger kommer, ska du veta att ditt slut är nära, då förhärliga din Herres oändliga ära, och prisa Honom, och sök Hans förlåtelse. Han är den som accepterar ånger.'" `Umar kommenterade, 'Så vitt jag vet, betyder det bara vad du just sagt." [Relaterat av al-Bukhārī.]

Så det är möjligt att Guds sändebud, när han bevittnade sin Herres tecken, insåg att han hade fullgjort sitt uppdrag i detta liv, och att det var dags för honom att lämna, vilket var vad Ibn `Abbās faktiskt menade.

En annan rapport relaterad av al-Bayhaqī, också på Ibn `Abbās auktoritet, nämner att när denna sura först uppenbarades, bad Profeten sin dotter, Fāţimah, att komma och

sade till henne, 'Min död har meddelats mig.' Hon sågs börja gråta. Men lite senare log hon. Någon tid senare förklarade hon, 'Jag grät när han berättade för mig om hans förestående död. Men han sade sedan till mig, 'Var tålmodig, för du kommer att vara den första av min familj att ansluta dig till mig', så jag log.'

Enligt denna sista ĥadīth är tidpunkten för uppenbarelsen av suran faktiskt fastställd som kommande senare än tecknet. Det vill säga, segern och folkens kollektiva acceptans av Islam. När händelserna inträffade på detta sätt visste Profeten att hans liv snart skulle ta slut. Men återigen är den första redogörelsen mer autentisk och passar bättre in med surans innebörd, särskilt då händelsen om Fāţimah och hennes gråt och leende relateras i ett annat sammanhang som stämmer överens med den version vi föredrar. Denna andra rapport går som följer: "Umm Salamah, Profetens hustru, sade: 'Profeten bjöd in Fāţimah en dag under segeråret och talade till henne i enrum. Hon grät. Sedan talade han till henne igen och hon log. Efter att han dog frågade jag henne om händelsen och hon förklarade, 'Guds sändebud berättade för mig att han snart skulle dö, så jag grät. Sedan berättade han för mig att jag skulle vara nästa mest firade kvinna i himlen, näst efter Maryam bint `Imrān, så jag log." [Relaterat av al-Tirmidhī.]

Denna rapport överensstämmer med den allmänna innebörden av Qur'āns text och med vad Imām Aĥmad relaterade, vilket också framträder i Muslims Şaĥīĥ. Det vill säga, det fanns ett tecken mellan Gud och Hans sändebud, vilket suran specificerar. Därför, när segern som säkrade Makkah för Islam uppnåddes, visste Profeten att han snart skulle möta sin Herre. Därför talade han till Fāţimah på det sätt som beskrivits av Umm Salamah.

En väntad händelse

Vi kommer nu att överväga den permanenta betydelsen och instruktionerna som framställs i denna korta sūrah: "När Guds hjälp och seger kommer, och du ser människor i stora antal omfamna Guds religion, då prisa din Herres obegränsade ära, och lovprisa Honom, och sök Hans förlåtelse. Han är den som tar emot ånger." (Verser 1-3)

Början av den första versen presenterar implicit ett koncept av vad som händer i detta universum och de händelser som äger rum i detta liv. Den täcker också profetens och hans följares faktiska roll i Islams framsteg, och i vilken utsträckning det beror på deras ansträngningar. 'När Guds hjälp och seger...' betecknar att det är hjälp beviljad av Gud, och det är Han som åstadkommer seger i Sin egen goda tid, i den form Han bestämmer och för det syfte Han avgör. Profeten och hans följeslagare har inget att göra med det alls, och de får ingen personlig vinning av det. Det räcker för dem att Han gör det genom dem, utser dem som dess väktare och anförtro det åt dem. Detta är allt de erhåller från Guds hjälp, segern och folkets massiva acceptans av Hans religion.

Enligt detta koncept var profetens och hans följeslagares plikt, som Gud valde och gav privilegiet att vara instrument för seger för Hans sak, att vända sig till Honom vid segerns höjdpunkt i lovprisning, uttrycka tacksamhet och söka förlåtelse. Tacksamhet och lovprisning är för Hans generositet att ha valt dem till att vara bärare av Hans religion; för den barmhärtighet och gunst Han gjorde för hela mänskligheten genom

att göra Hans religion segrande; och för erövringen av Makkah och folkets kollektiva acceptans av Islam. Hans förlåtelse söks för alla defekta känslor, privat underhållna, som fåfänga, som ibland kryper in i hjärtat när segern uppnås efter en lång kamp. Det är nästan omöjligt för människor att förhindra detta från att hända och därför måste Guds förlåtelse sökas. Förlåtelse måste också sökas för vad som kan ha insinuerats i ens hjärta under den långa och grymma kampen och för otålighet som resulterar från en uppfattad fördröjning av segern, eller effekterna av konvulsiv förtvivlan, som Qur'ān nämner på andra ställen:

"Tror ni att ni ska komma in i paradiset medan ni inte har lidit som de [troende] som gick bort före er? Olycka och motgång drabbade dem, och de blev så fruktansvärt skakade att Sändebudet och de troende med honom utropade: 'När kommer Guds hjälp?' Säkerligen är Guds hjälp nära." (2:214)

Det är också nödvändigt att söka Guds förlåtelse för ens brister i att lovprisa Gud och tacka Honom för Hans oändliga nåd som ges vid alla tider. "Om du skulle räkna Guds välsignelser, skulle du aldrig kunna räkna dem." (16:18)

Hur stora ens ansträngningar i detta avseende är, är de aldrig tillräckliga. Att söka förlåtelse vid ett ögonblick av triumf väcker också känslor av svaghet och ofullkomlighet vid en tidpunkt då en attityd av stolthet och högmod verkar naturlig. Alla dessa faktorer garanterar att ingen tyranni kommer att drabba de besegrade. Den segrande ledaren får inse att det är Gud som har utsett honom, en man som inte har någon egen makt och som är utan någon styrka, för ett förutbestämt syfte; följaktligen är triumfen och erövringen samt religionen alla Hans, och till Honom återvänder alla ting i slutändan. Detta är det höga, värdiga ideal Qur'ān uppmanar människor att sträva mot, ett ideal där människans upphöjelse ligger i att försumma sin egen stolthet och där hennes själs frihet ligger i hennes undergivenhet inför Gud. Målet som sätts är den totala frigörelsen av människans själar från deras egoistiska bojor, deras enda ambition är att uppnå Guds välbehag. Tillsammans med denna frigörelse måste det utövas ansträngningar som hjälper människan att blomstra i världen, främjar mänsklig civilisation och tillhandahåller en rättvis, oförstörd, konstruktiv, rättvis ledarskap hängiven till Gud.

Å andra sidan visar sig människans ansträngningar att befria sig själv medan han är i greppet av egoism, fjättrad av sin lust för världsliga ting, eller övermannad av sina begär, vara absolut värdelösa om han inte befriar sig från personliga önskningar och ambitioner. Hans lojalitet till Gud måste överväga allt annat, särskilt vid triumfens ögonblick och samlingen av byte. Sådant beteende, som Gud vill att mänskligheten ska uppnå, var det karaktäristiska draget hos alla profeterna.

Så var det med profeten Josef, när allt han ville uppnåtts och hans dröm blev sann:

"Han höjde sina föräldrar till den högsta platsen av ära, och de föll ner på knä och prostrerade sig inför honom. Han sade: 'Fader, detta är den verkliga innebörden av min dröm från länge sedan. Min Herre har gjort den sann. Han har varit nådig mot mig, frigjort mig från fängelse och fört er alla från öknen efter att Satan hade sått oenighet mellan mig och mina bröder. Min Herre är nådig på vilket sätt Han vill. Han är Allvetande, verkligen Vis." (12:100)

Sedan, i det ögonblicket av klimax, tog Josef sig bort från jublet och omfamningarna för att vända sig till sin Herre, lovprisa Honom med en ren känsla av tacksamhet:

"Min Herre, Du har gett mig makt och förmedlat till mig en del förståelse av den verkliga innebörden av uttalanden. Himlarnas och jordens Skapare! Du är min väktare i denna värld och i det kommande livet. Låt mig dö som en som har överlämnat sig till Dig, och låt mig ingå bland de rättfärdiga." (12:101)

Så försvann varje känsla av hans egen egoism och lycka orsakad av hans återförening med sin familj, och den bild vi lämnas med är den av en individ, Josef, som ber till Gud att hjälpa honom att förbli undergiven till Honom tills han dör och att låta honom, av Sin barmhärtighet och nåd, förena sig med Sina rättfärdiga tjänare.

Så var det också med profeten Salomo, när han såg drottningen av Shebas tron bringas inom hans mycket räckhåll:

"När han såg den uppställd i hans närvaro, sade han: 'Detta är av min Herres välgärningar, att Han kan pröva mig om jag tackar eller förblir otacksam. Den som tackar, gör det för sitt eget bästa, och den som är otacksam, ja, min Herre är tillräcklig och givmild." (27:40)

Och så var det verkligen med Muĥammad genom hela sitt liv. Vid triumfens ögonblick, när erövringen av Makkah var uppnådd, gick han in i staden på ryggen av sin kamel med huvudet böjt lågt. Han glömde segerns glädje och böjde tacksamt sitt huvud och sökte sin Herres förlåtelse, även om han just hade erövrat Makkah, vars folk öppet och skamlöst hade förföljt och fördrivit honom. Detta var också hans följeslagares praxis efter honom. Så, genom tron på Gud, upphöjdes denna stora generation av mänskligheten mycket högt, nådde en oöverträffad standard av storhet, makt och frihet.